

Afgørelser – Reg. nr.: 01634.00

Fredningen vedrører: Skarø Klokkefrøer

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet

Fredningsnævnet

20-06-1951

Kendelser

Deklarationer

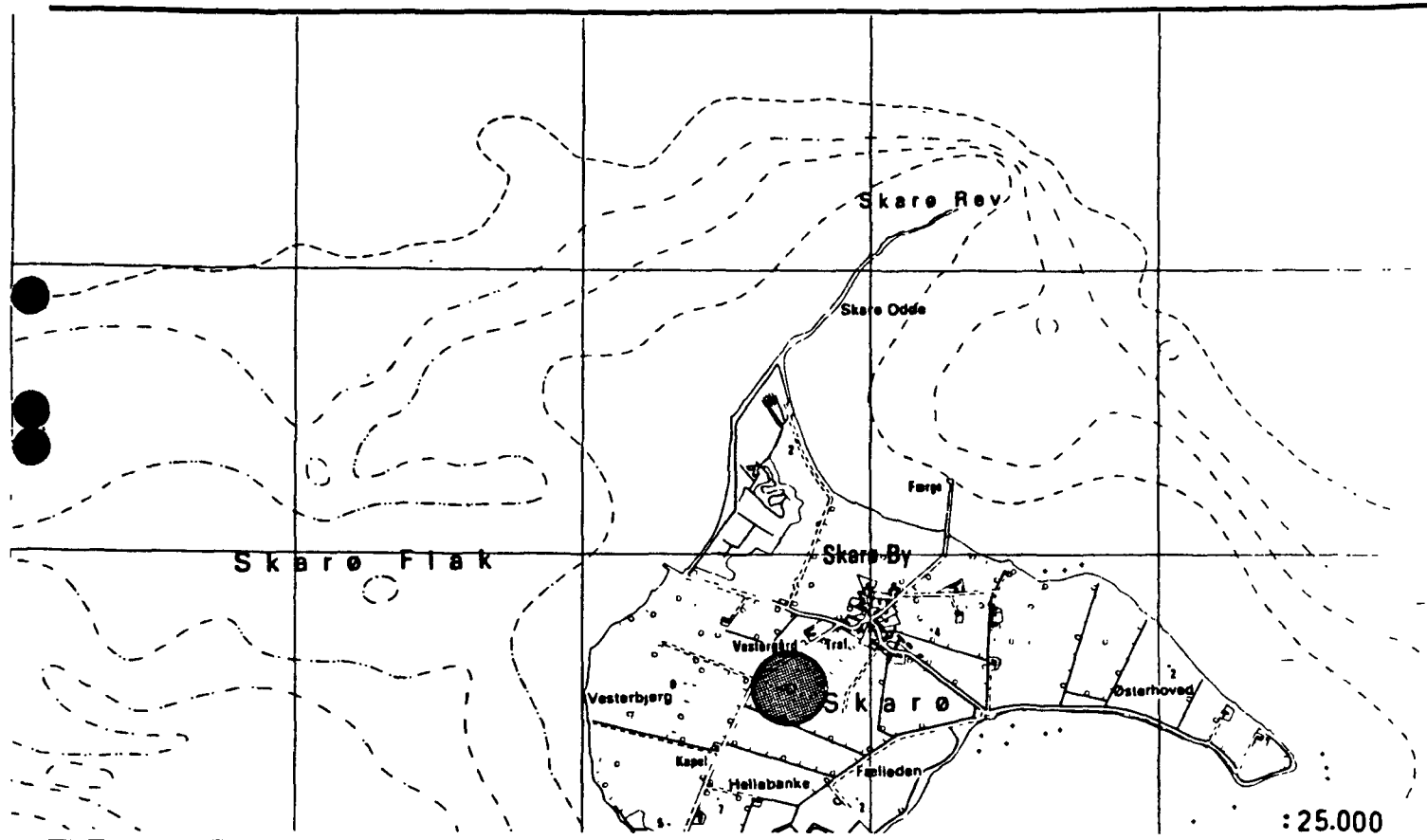
FREDNINGSNÆVNET>

Lokalitet: Matr. nr. 7^a Skarø

Kommune: Svendborg

Sogn : Drejø m.m.

Reg. nr.: 479-07-02

Ejer : Privat

Areal : ca. 1 ha

Fredet : FN 20/6-1951

Formål : Bevaring af klokkefrøer.

Indhold : Klokkefrøer, deres æg og yngel må ikke indsamles, og der må ikke foretages ændringer ved vandhullet og dets omgivelser, hvorved dyrets livsmulighed forringes. Vandet i hullet må kun benyttes til vanding af kreaturer. Der må ikke etableres til- eller afløb, og vandstanden må ikke sænkes ved dræning nærmere end 9 m fra hullet. Arealet omkring hullet skal indenfor en afstand af 100 m fra dette fortsat benyttes som græsning eller agerland og må ikke beplantes med træer eller tages ind som have.

U d e k r i f t

af

protokollen for fredningsnævnet for Svendborg amterådsreds.

28/1948.

Afsagt 2e/6 1951.

K e n d e l s e:

Da der tidligere har været klækkefrøer i det på matr. nr. 7 a Skars, Drejs sogn, tilhørende gårdejer Niels Martin Rasmussen, værende vandhul (fulles vanding) og da der må anses for at være mulighed for, at en sådan bestand vil genopstå, findes der at være tilstrækkelig grund til at foretage en fredning, og da ejeren af matr. nr. 7 a intet har haft at indvende med en sådan, samt da ejerne af de tilstedende matr. nr. 5 a og 2 a snarere ikke har givet møde, træffes følgende fredningsbestemmelse vedrørende det fornavnte vandhul:

Klækkefrøer, deres æg og yngel må ikke indsamles, og der må ikke foretages ændring i forholdene i og om vandhullet, hvorved dyrets livsmulighed forringes.

Herunder må særlig iagtages, at der ikke må graves i eller omkring hullet og ikke foretages opfyldning eller henkastning af affald af nogen art, ligesom der ikke - ej heller midlertidigt - må henlægges gødningsstikke eller lignende, hvorved vandet kan forgiftes.

Vandet i hullet må ikke benyttes på anden måde end til vanding af kreaturer; der må ikke etableres tilløb eller afløb, og vandstanden må ikke sænkes ved dræning i hullets nærhed.

Arealet omkring hullet skal indenfor en afstand af 100 m fra dette fortsat benyttes som græsning eller agerland og må ikke beplantes med træer eller tages ind som have. Der må ikke holdes fjerkra, bæverrotter eller lign. i eller omkring vandhullet.

Skatteforretten er hos fredningsnævnet for Svendborg amterådsreds.

Kendelsen tinglyses ved nævnets foranstaltning på de fornavnte ejendomme matr. nr. 7 a, 5 a og 2 a med prioritet forud for pantekaf-telser på ejendommen.

F b i b e s t e m m e l s e:

Fredning af klækkefrøbestanden i det på matr. nr. 7 a af Skars by, Drejs sogn, værende vandhul (fulles vanding) vil være at foretage i overensstemmelse med foranstående.

Keiser-Nielsen.

H. Henningsen.

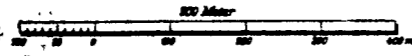
Niels H. Rasmussen.

Matrikelkort i 1:4000
Skarö By.
Drejö Sogn. Sunds Herred.
Svendborg Amt.

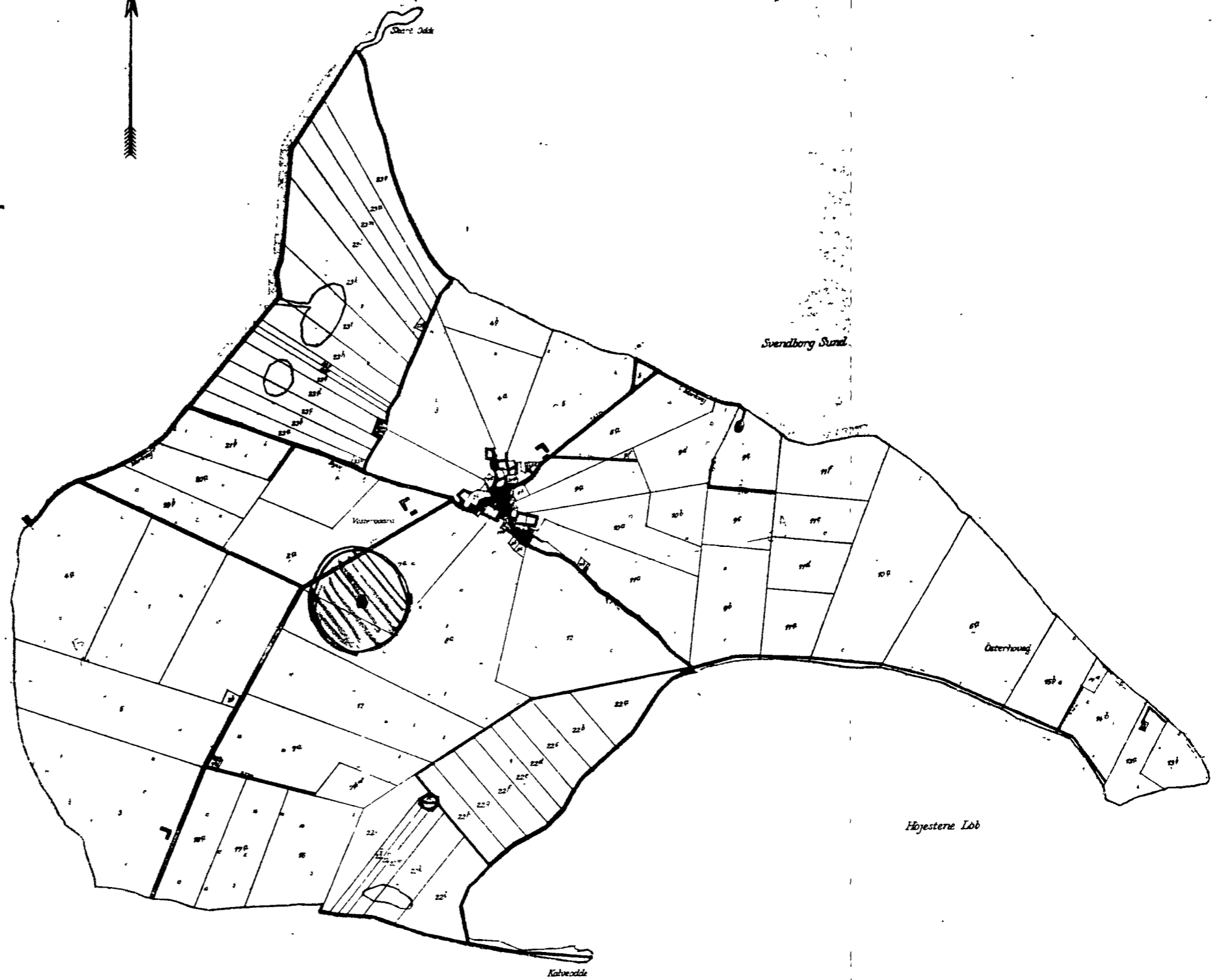
Plan 3.

Suppl. af indtekt i 5 planer

Trykt i november 1885
Direktoratet for Matrikelvæsenet.

Opmålingsdistrikt: 43-03

Matrikelkort i 1:4000
Forklaring af kortet i 1:4000. For hver tegning i kortet
er indført den 1. Maj 1885 til den 31. Maj 1885
Matrikelvæsenet påtager sig ikke ansvar for
fejlsomme oplysninger, og det bemærkes, at foranstaltningerne
ikke kan ændres, og ligeledes afholdes ikke
den pågældende af andre personer.

Afgørelse af 10. februar 2022

Dispensation til oprensning og rydning af træer omkring fredet vandhul

Svendborg Kommune har ved mail af 21. december 2021 fremsendt en ansøgning af 17. december 2021 om dispensation til oprensning af og rydning af træer omkring et fredet vandhul på Skarø på matr. 7f og 27 Skarø, Svendborg Jorder.

Denne afgørelse er truffet på skriftligt grundlag som en formandsbeslutning i henhold til forretningsordenen for Fredningsnævn, § 10, stk. 5.

Sagsfremstilling

Svendborg Kommune har i ansøgningen, der indeholder oversigtsfoto og foto af bevoksningen omkring det omhandlede vandhul, blandt andet oplyst følgende:

" ...

Amphi Consult har fået midler fra EU's LIFE fond til genetablering af en klokkefrøbestand på Skarø. Baggrunden herfor er, at bestande af klokkefrø på andre øer i Habitatområdet (H111, Sydfynske Øhav) er truede af saltvandsoversvømmelser som følge af den globale havstigning. Klokkefrø kræver fersk vand i vandhullerne. Skarø er egnet til etablering af en ny bestand af klokkefrø, idet større dele af Skarø ligger tilstrækkeligt højt over havet og desuden rummer en del ekstensiverede landbrugsarealer. På sigt kan etableringen af en klokkefrøbestand på Skarø vise sig afgørende for artens fremtidige eksistens i det Sydfynske Øhav.

Svendborg Kommune er gået ind i LIFE projektet i samarbejde med Amphi Consult. I projektet skal der oprenses en række eksisterende vandhuller, og der skal etableres nye.

På matrikel 27, Skarø Svendborg Jorder, ligger et vandhul, der blev fredet i 1951 med det formål at bevare klokkefrøen. Se placering på figur 1. Vandhullet er på ca. 900 m². Det er nu helt omkranset af træer og buske (primært pil) og har et slamlag, der skønnes at være ca. 1 meter tykt. Vandhullet er således nu helt uegnet som levested for klokkefrø.

...

Vandhullet vil kunne blive det mest værdifulde vandhul for genindførelsen af klokkefrø på Skarø, da det ligger højt på øen, normalt ikke løber tør for vand, har en god størrelse og er omgivet af ekstensivt drevne arealer.

Oprensning

I forbindelse med projektet ønskes det ca. 1 meter tykke slamlag gravet af til oprindelig bund. De skønnede 900 m³ oprenset materiale vil blive spredt ud på agerjord landværts strandbeskyttelseslinjen i et ikke over 30 cm tykt lag.

Rydning af træer og buske

Desuden ønskes alle træer og buske rundt om søen fjernet, da de har en negativ indvirkning på søen i form af tilførsel af næringsstoffer og iltforbrugende materiale. Klokkefrø stiller høje krav til vandhullernes vandkvalitet. Herudover skygger træerne for vandet, og hindrer at det varmes op, hvilket også har stor betydning for klokkefrø. Træer og buske rykkes op med rod for at hæmme genvæksten. Brinken glattes ud. ...”

Det fremgår af ansøgningen, at udførelsen af det ansøgte er aftalt med ejerne af jorden omkring søen, matr.nr. 7f Skarø Svendborg Jorder, mens matr.nr. 27 Skarø, Svendborg Jorder, som er selve søen, ejes af kommunen.

Placeringen af det omhandlede vandhul er vist med rød pil og fredningen med blå skravering.

Fredningen

Det pågældende område blev fredet ved fredningsnævnets kendelse af 20. juni 1951 (Skarø Klokkefrøer). Fredningen, som har formålet ”Bevaring af klokkefrøer” har følgende indhold:

Klokkefrøer, deres æg og yngel må ikke indsamles, og der må ikke foretages ændring i forholdene i og om vandhullet, hvorved dyrets livsmulighed forringes.

Herunder må særlig iagttages, at der ikke må graves i eller omkring hullet og ikke foretages opfyldning eller henkastning af affald af nogen art, ligesom der ikke - ejheller midlertidig – må henlægges gødningsække eller lignende, hvorved vandet kan forgiftes.

Vandet i hullet må ikke benyttes på anden måde end til vanding af kreaturer, der må ikke etableres tilløb eller afløb, og vandstanden må ikke sænkes ved dræning i hullets nærhed.

Arealet omkring hullet skal inden for en afstand af 100 m fra dette fortsat benyttes som græsning eller agerland og må ikke beplantes med træer eller tages ind som have. Der må ikke holdes fjerkræ, bæverrotter eller lign i eller omkring vandhullet”.

Høring

Svendborg Kommune har i sin indstilling, der fremgår af fremsendelsesmailen, oplyst blandt andet følgende:

” ...

Med nedenstående begrundelse indstiller vi, at Fredningsnævnet for Fyn tillader det ansøgte.

Det ansøgte består af fjernelse af skønnet 900 m³ slam fra vandhullet og fjernelse af træer og buske omkring vandhullet.

Fredningens formål er bevaring af klokkefrøer. Formålet er identisk med formålet for det projekt, som det ansøgte er en del af. Amphi Consult, der har meget stor ekspertise i etablering af optimale levevilkår for padder, har vurderet de tiltag, der er nødvendige for, at det fredede vandhul kan blive et godt levested for klokkefrø.

Ifølge fredningen må der ikke plantes træer indenfor en afstand af 100 meter fra vandhullet. Der er dog siden fredningen sket en kraftig opvækst af træer og buske hele vejen rundt om vandhullet. Med det ansøgte vil disse træer og buske blive fjernet til stor gavn for klokkefrøen, da træer og buske ved løvfald tilfører vandhullet næringsstoffer og iltforbrugende materiale og samtidig skygger for vandhullet, så vandet ikke kan varmes op af solen. De mange blade vurderes desuden at være den primære årsag til, at vandhullet nu er fyldt op med et slamlag, der vurderes at være ca. 1 meter tykt. Vi har vurderet, at det er vigtigt, at træerne ikke blot skæres ned, da de så i løbet af ganske få år igen vil skyde til flere meters højde og igen få skadelig virkning for vandhullet. Derfor er der søgt om at rykke træerne op med rod.

Af fredningen fremgår det, at der ikke må graves i eller omkring vandhullet. Der vil i dispensation fra Naturbeskyttelseslovens § 3 til oprensning blive stillet vilkår om, at der kun må oprenses slam og organisk materiale, mens den oprindelige bund af vandhullet ikke må ændres. Vi vurderer således, at der med fjernelse af det slam, der har ophobet sig siden fredningen trådte i kraft, ikke er tale om gravearbejde i normal forstand, men som nævnt oprensning af slam, der primært stammer fra nedfaldne blade. Oprensningen af slammet er desuden helt afgørende for, at vandhullet igen kan rumme en tilstrækkelig mængde vand til, at det kan fungere som et godt vandhul for klokkefrø.

Vi vurderer samlet på baggrund af ovenstående, at det ansøgte ikke er i strid med fredningen, men tværtimod vil gøre det muligt, at vandhullet igen kan opnå den tilstand som fredningen sigtede mod at bevare, og som vil gøre vandhullet til et godt levested for klokkefrø.

...”

Svendborg Kommune har ved mail af 10. januar 2022 oplyst følgende vedrørende bilag IV-arter:

” Vi kender ikke konkrete forekomster af bilag IV-arter i den fredede sø. Med den ophobning af slam, der er i søen, vurderer vi, at det er usandsynligt, at søerne kan være levested for bilag IV-arterne grønbroget tudse, strandtudse og klokkefrø (også bilag II-art), der ellers forekommer på Skarø. Der stilles dog, for at sikre evt. forekommende padder, vilkår om, at oprensning foretages uden for yngletiden for de padder, der forekommer på Skarø. Der kan herudover være forekomst af odder og flagermus på Skarø. Buske og træer rundt om søen er forholdsvist unge og søens nuværende tilstand er meget ringe, og på den baggrund vurderer vi, at det ansøgte ikke vil kunne skade levesteder for disse arter. Samlet set vurderer kommunen,

at projektet ikke skader Bilag IV-arter eller deres yngle- eller rasteområder. Der findes ikke plantearter nævnt i naturbeskyttelseslovens bilag 5 på Skarø.

..."

Danmarks Naturfredningsforening har ved mail af 12. januar 2022 udtalt følgende:

" ...

DN Svendborg er helt enige i nødvendigheden af de ansøgte tiltag, som vil være til gavn for klokkefrøen og i overensstemmelse med fredningskendelsen. Vi er dermed enige i kommunens vurdering af sagen.

..."

Dansk Ornitologisk Forening har i mail af 16. januar udtalt følgende:

" ...

Vi vurderer, at det samlede projekt, som tiltagene i denne dispensation er en del af, vil have stor betydning for klokkefrø, der er udpegningsart i Habitatområde H111, Sydfynske Øhav. Området er tillige Fuglebeskyttelsesområde F 71 og vi håber desuden, at en uddybning og bortfjernelse af trævækst vil have betydning for ande- og vadefugle. Specielt vadefugle (hvoraf flere arter udgør udpegningsgrundlaget for F 71) kræver åbne omgivelser og våde områder, og vadefuglene er i disse år stærkt presset som fuglegruppe. Det er dokumenteret i DOF-Fyns store ø-undersøgelse i 2021 og 22. Undersøgelsen er en opfølgning på en tilsvarende undersøgelse, som fandt sted i 1974-76, altså for næsten 50 år siden, publiceret af Fredningsstyrelse under titlen "Øerne omkring Fyn" fra 1977. Allerede det første års (2021) resultater viser, at vadefuglene er gået meget tilbage (en skæbne de deler med terner) i Det Sydfynske Øhav og rundt om Fyn i øvrigt.. Vi finder, at det vil være spændende at følge udviklingen på Skarø, da vi således har et referencemateriale fra 2021 og med tilføjelsen af endnu en potentiel vadefuglelokalitet fra 2022 forhåbentlig at kunne forbedre forholdene for Viber, Rødben, Strandkader m. fl. På denne baggrund vurderer vi derfor, at der er grundlag for at meddele dispensation, hvilket vi således anbefale.

..."

Friluftsrådet har valgt ikke at svare.

Fredningsnævnets begrundelse og afgørelse

Denne afgørelse træffes som en formandsbeslutning, da det ansøgte, således som det er beskrevet, skønnes af være af underordnet betydning i forhold til fredningens formål, jf. forretningsorden for fredningsnævn, § 10, stk. 5.

Således som det ansøgte projekt er beskrevet og formålet med det, genetablering af en klokkefrøbestand på Skarø, strider det ansøgte ikke mod fredningens formål.

Det ansøgte vil efter det oplyste netop understøtte fredningens formål og bringe området tilbage i en tilstand som forudsat og bestemt i fredningen.

På denne baggrund, under hensyn til det oplyste om, hvorledes det oprensede materiale vil blive håndteret og fjernelsen af bevoksningen vil blive foretaget, samt til at kommunen i en dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 vil stille vilkår om, at der kun må oprenses slam og organisk materiale i vandhullet, mens den oprindelige bund af vandhullet ikke må ændres, finder formanden, at der skal meddeles dispensation som ansøgt.

På baggrund af det af Svendborg Kommune oplyste er naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 og 3 ikke til hinder for den meddelte dispensation, ligesom det ansøgte ikke vil skade integriteten af det pågældende NATURA 2000 område nr. 127 (Habitatnummer 111 og Fuglebeskyttelsesområde F71 og F72).

Dispensationen er givet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt.

Klage skal ske via nævnets klageportal, som der linkes til på <https://kpo.naevneneshus.dk>, hvor der også er nærmere vejledning i klageproceduren, se <https://naevneneshus.dk>.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Der kan findes nærmere vejledning om betaling af klagegebyr på Nævnenes hus' hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Tilladelsen må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, den er givet, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2.

Anni Højmark
formand